

5

Međunarodna konferencija Banjalučke berze

International Conference of
the Banja Luka Stock Exchange

S&P 500 10,482.85
Nikkei 16,814.18 (-4.03%)
FTSE 100 17,682.40 (-1.94%)
10 Yr Note 4,846.57 (-2.90%)
Crude Oil 3.646 (-0.49%)
94.54 0.57 (0.61%)

Milan Božić
direktor Banjalučke berze

Uporedni prikaz indeksa

Berza - tržište	Indeks	promjena indeksa u 2006	promjena indeksa u 2007	promjena indeksa u 2008	promjena indeksa u 2009	Ukupno 2006-2009
Ljubljanska berza	SBI20	37,86%	78,13%	-67,49%	10,36%	-12%
Zagrebačka berza	Crobex	60,70%	63,20%	-67,10%	16,40%	0%
Beogradska berza	BELEX15	58,01%	38,39%	-75,62%	17,44%	-37%
Sarajevska berza	SASX-10	77,10%	29,05%	-66,52%	-14,64%	-35%
Banjalučka berza	BIRS	110,98%	-11,10%	-59,91%	-3,51%	-27%
Athens Exchange	ATHEX	19,93%	17,86%	-65,50%	22,93%	-40%
Borsa Italiana	FTSE ITALIA	18,99%	-8,00%	-48,74%	20,71%	-32%
Bucharest SE	BET-C Index	22,23%	-17,20%	-70,34%	37,31%	-59%
CEESEG - Prague	PX-GLOB	9,72%	14,14%	-51,67%	27,82%	-23%
CEESEG - Vienna	Wiener Börse Index	26,56%	-1,37%	-61,02%	43,70%	-30%
Irish Stock Exchange	ISEQ Overall	27,76%	-26,29%	-66,21%	26,96%	-60%
NASDAQ OMX	OMX Helsinki (OMXH)	17,86%	20,50%	-53,41%	19,48%	-21%
NASDAQ OMX	OMX Iceland All-Share PI	14,68%	-0,92%	-89,98%	-14,66%	-90%
NYSE	S&P 500	13,62%	3,53%	-38,49%	23,45%	-11%
Francuska	CAC 40	17,53%	1,31%	-42,68%	22,32%	-17%
London SE	FTSE 100	10,71%	3,80%	-31,33%	22,07%	-4%
Japan Stock Exchange	NIKKEI 225	6,92%	-11,13%	-42,12%	19,04%	-35%
Nasdaq	NASDAQ	6,79%	18,67%	-40,54%	17,96%	-11%

Ukupan promet

Naziv berze	Promet u 2007. (u mil. €)	Promet u 2008. (u mil. €)	Promet u 2009. (u mil. €)
Ljubljanska berza	2.226,90	1.285,79	904,02
Zagrebačka berza	9.076,69	4.241,16	1.493,61
Beogradska berza	2.059,77	882,45	441,98
Makedonska berza	681,61	202,06	109,83
NEX berza Crna Gora	452,83	82,96	162,52
Montenegro berza	274,67	77,38	242,29
Sarajevska berza	651,56	243,93	112,02
Banja lučka berza	379,68	140,65	92,28
London Stock Exchange	7.544.970,00	2.601.411,00	1.270.019,90

Promet akcijama / GDP

Berza	Država / tržište	Promet akcijama u 2009. (u mil. €)	GDP 2008 (u mil. €)	Promet / GDP (u%)
Ljubljanska berza	Slovenija	747,72	37.135,00	2,01%
Zagrebačka berza	Hrvatska	1.034,45	47.390,44	2,18%
Beogradska berza	Srbija	387,86	33.768,00	1,15%
Makedonska berza	Makedonija	89,18	6.422,27	1,39%
Sarajevska berza	Federacija BiH	112,02	7.992,49	1,40%
Banja lučka berza	Republika Srpska	66,65	4.340,50	1,54%
Spanish Exchanges	Španija	897.749,10	1.088.502,00	82,48%
Borsa Italiana	Italija	673.141,10	1.567.851,20	42,93%
Bucharest SE	Rumunija	563,9	139.752,90	0,40%
Bulgarian SE	Bugarska	339,5	34.118,10	1,00%
Budapest SE	Mađarska	18.450,10	105.535,60	17,48%
Prague Se	Češka	17.471,90	147.879,20	11,81%
Vienna SE	Austrija	36.448.900.000	281.867.500.000	12,93%
Warsaw SE	Poljska	38.818.800.000	362.415.100.000	10,71%

Promet obveznicama

Beogradska berza	207,14	65,54	54,12
Makedonska berza	25,49	23,75	20,65
NEX berza Crna Gora	7,87	9,49	9
Montenegro berza	8,75	6,86	7,35
Sarajevska berza	0	0	0,84
Banja lučka berza	0,42	15,15	25,64
London Stock Exchange	2.623.201,80	4.395.513,00	5.007.773,00
Warsaw Stock Exchange	461,50	694,10	940,40

Nova strategija razvoja

Utvrđeni su prioritetni ciljevi, čijom realizacijom bi se trebale stvoriti pretpostavke da Banjalučka berza postane moderan servis investitora i emitenata hartija od vrijednosti koji je integrisan u regionalno tržište kapitala.

Primarno tržište

- Nakon uspješno okončane prve inicijalne javne ponude u BiH na berzu su, početkom godine, uvrštene akcije prvog privatnog preduzeća (860 hiljada KM)
- U šest sekundarnih javnih ponuda akcija na berzi upisano je još 7,3 miliona KM.
- U tri emisije municipalnih obveznica upisano 17,7 miliona KM te još 2,1 KM u prvoj emisiji obveznica jedne mikrokreditne institucije.
- Uvršteno je šest emisija obveznica Brčko Distrikta i dvije obveznice Republike Srpske ukupne vrijednosti 109 miliona KM koje su emitovane za izmirenje stare devizne štednje i ratne štete.

Nove tehnologije

- Uveden FIX protokol u berzanski sistem trgovanja
- Razvijen integralni sistem za trgovanje za brokerske kuće na bazi FIX protokola

Međunarodna saradnja

- Zajedničke investicione konferencije berzi sa područja bivše Jugoslavije u Beogradu i Beču
- U saradnji sa Bečkom i Sarajevskom berzom kreiran je BATX, prvi indeks koji uključuje akcije preduzeća iz Republike Srpske i Federacije BiH, koji treba da posluži kao osnova za kreiranje prvih izvedenih instrumenata na domaćim hartijama od vrijednosti u inostranstvu.
- Zajedno sa drugim berzama učinjeni su i prvi koraci ka povezivanju tržišta kroz saradnju brokerskih kuća u regiji koja bi bila zasnovana na korišćenju naprednih tehnoloških rješenja.

Distribucija podataka

- Dostupnost podataka o hartijama od vrijednosti sa tržišta kapitala Republike Srpske je značajno uvećana kroz konačnu implementaciju ISIN- kodova
- Podaci sa Banjalučke berze mogu se preuzimati u realnom vremenu posredstvom deset vendora, od kojih su najpoznatiji Bloomberg, Thomson Reuters, SIX Telekurs, Teletrader i Europoint.
- Značajna vijest na planu distribucije podataka vezana je za dogovor sa Bečkom berzom prema kome ona preuzima obavezu marketinga i distribucije podataka sa Banjalučke berze u budućnosti u okviru paketa koji bi činili i podaci sa Bečke, Budimpeštanske, Ljubljanske, Praške, Bukureštanske i Sarajevske berze.

Korporativno upravljanje

- Uz podršku International Finance Corporation, izrađen Scorecard za praćenje implementacije standarda korporativnog upravljanja u skladu sa načelima OECD-a
- U saradnji sa Atinskom berzom organizovan seminar za preduzeća na službenom tržištu posvećen najvažnijim aspektima korporativnog upravljanja
- Unapređene informacija o poslovanju kompanija i fondova na internet portalu Banjalučke berze

Edukacija

- U saradnji sa Republičkim pedagoškim zavodom započet niz projekata vezano za organizovanje seminara za nastavnike i izradu priručnika za nastavu o finansijskim tržištima
- Organizovano takmičenje za učenike srednjih škola i fakulteta putem virtuelne berze
- Osmišljeni početni i napredni seminara za investitore koji će se u budućnosti kontinuirano organizovati u saradnji sa Privrednom komorom
- Izrađena posebna veb aplikacije za praktičnu nastavu iz knjigovodstva koja je dostupna za sve učenike srednjih ekonomskih škola u Republici Srpskoj

Izazovi

- Korporativno upravljanje
- Edukacija
- Nastavak implementacije FIX protokola kod ostalih učesnika na tržištu kapitala
- Regionalno povezivanje
- Market mejkeri
- Tržište novca
- Statističko obuhvatanje tržišta kapitala